

Kirje

28.2.2022

VN/4609/2022

VN/4609/2022-OKM-2

Enligt sändlista

Undervisnings- och kulturministeriets brev till högskolorna om styrningspraxisen och verksamhetsrapporteringen 2022

I detta brev beskriver vi styrningspraxisen för avtalsperioden 2021–2024 och innehållet i den mellangranskning under avtalsperioden, som äger rum 2022. Dessutom ger vi anvisningar om rapporteringen och den årliga uppföljningen av styrmodellens indikatorer. Vi beskriver också den centrala utvecklingen av finansieringskällorna och verksamhetsmiljön, som påverkar högskolorna.

Styrningspraxisen och rapporteringen beskrivs i bilagorna till detta brev. Nedan beskriver vi de centrala förändringarna i omvärlden och finansieringssituationen utifrån det vi känner till i dag.

Under avtalsperioden är ministeriets mål att upprätthålla en kontinuerlig dialog med högskolorna och deras ledning för att snabbt kunna reagera på förändringar i omvärlden.

Centrala förändringar och riktlinjer i verksamhetsmiljön

Planen för de offentliga finanserna 2023–2026. Den kris som coronaviruset orsakade skapade ett behov av att precisera målen för den offentliga ekonomin och sysselsättningsutvecklingen enligt regeringsprogrammet. Vid halvtidsöversynen våren 2021 ställde regeringen som mål i sin färdplan för ekonomisk hållbarhet att bromsa ökningen av den offentliga ekonomins skuldkvot före mitten av 2020-talet, att höja sysselsättningsgraden till 75 procent i mitten av årtiondet och att öka antalet sysselsatta med 80 000 personer genom regeringens sysselsättningsåtgärder före utgången av årtiondet.

Beredningen av färdplanen för ekonomisk hållbarhet siktar på att regeringen före förhandlingarna om planen för de offentliga finanserna våren 2022 drar upp riktlinjer för de åtgärdshelheter och insatser i anslutning till dem som behövs för att målen i färdplanen ska uppfyllas.

- Enligt finansministeriet är rörelseutrymmet i utgiftsramen för de närmaste åren mycket knappt. Det är meningen att beslut om planen för de offentliga finanserna ska fattas vid statsrådets allmänna sammanträde den 13 april 2022.

Färdplanen för hållbarhet. Regeringen meddelade i färdplanen för hållbarhet, som godkändes i maj 2021, ([Statsrådets publikationer 2021:43](#)) att den stöder åtgärder som har beretts tillsammans med högskolorna och som syftar till att förverkliga högskoleutbildningens och forskningens vision

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

2030, med målet att den kompetens och de examina som utbildningen leder till ska stödja sysselsättningen och förnyelsen av arbetsmarknaden bättre än i dag.

De utvecklingsområden inom högskoleutbildningen som identifierades i färdplanen för hållbarhet var:

- Tillträdet till högskoleutbildning påskyndas och startplatserna utökas. Målet är att höja andelen högskoleutbildade 25–34-åringar till 50 procent på ett funktionellt och ekonomisk hållbart sätt 2030.
- Antalet nya internationella studerande utökas och fler av dem får jobb i Finland. Målet är att tredubbla antalet nya utländska examensstuderande fram till 2030 och samtidigt höja de studerandes sysselsättning och etablering i Finland till 75 procent.
- Studiernas faktiska längd förkortas genom att man utvecklar strukturer som stöder smidiga studier och därmed studerandenas möjligheter att avlägga sin examen inom den målsatta tiden. Satsningar görs på studerandenas välbefinnande och studievägläggningen.
- Den förutsägbara och långsiktiga finansieringens roll i högskolefinansieringen stärks.
- För att främja kontinuerligt lärande görs högskoleutbildningens former och utbud flexibla och mångsidigare så att de bättre möjliggör kontinuerligt lärande, dvs. att växelvist arbeta och studera, studera vid sidan av arbetet och lära sig på arbetsplatsen också på andra sätt än i examensinriktad utbildning.

I färdplanen för hållbarhet har man dessutom identifierat åtgärder för att stärka förutsättningarna för hållbar ekonomisk tillväxt, såsom:

- Nivån på FUI-utgifterna är tillräcklig och målet på fyra procent av BNP uppnås före 2030.
- Finland är en attraktiv investeringsmiljö och Finland har ett forsknings- och företagsamhetsvänligt klimat.

Högskolornas program för hållbar tillväxt. I enlighet med färdplanen för hållbarhet inledde undervisnings- och kulturministeriet tillsammans med högskolorna och intressentgrupperna ett program för hållbar tillväxt vid högskolorna, där man beredde metoder för att uppnå målen för högskolorna i regeringens färdplan för hållbarhet. Riktlinjerna för högskolornas program för hållbar tillväxt färdigställdes i december 2021 ([högskolornas program för hållbar tillväxt i statsrådets projektfönster](#)). Genomförandet av förslagen på det sätt som beskrivs förutsätter att högskoleutbildningens resurser stärks på ett förutsebart, långsiktigt sätt. Beskrivningarna av åtgärderna och de preliminära konsekvensbedömningarna och kostnadsberäkningarna är avsedda att fungera som grund för den detaljerade beredningen och det politiska beslutsfattandet.

Styrgruppen för programmet för hållbar tillväxt, där även Unifi och Arene är representerade, styr den fortsatta beredningen av programmet. Den politiska behandlingen av programmet pågår och i fråga om de ekonomiska resurserna torde riktlinjerna dras upp vid förhandlingarna om planen för de offentliga finanserna i april. De beslut som då fattas bestämmer åtgärdernas omfattning och tidtabell till den del de planerade åtgärderna förutsätter offentlig tilläggsfinansiering.

- I enlighet med riktlinjerna i högskolornas program för hållbar tillväxt utarbetar undervisnings- och kulturministeriet i samarbete med högskolorna och intressentgrupperna en nationell strategi för kontinuerligt lärande vid högskolorna före hösten 2022. Målet är att inleda strategiberedningen i februari, tillsätta en arbetsgrupp i mars och offentliggöra högskolornas strategi för kontinuerligt lärande i september 2022.
- Reformen av systemet med utbildningsansvar bereds före utgången av 2022. Målet är en mer flexibel reglering av utbildningsansvaret. Principerna för branschspecifik granskning av examensbenämningar utarbetas i UKM:s, Unifis och Arenes gemensamma beredning. De branschspecifika förslagen utarbetas i samarbete mellan Unifi och Arene. I det branschspecifika arbetet ska man beakta redan befintliga arbetsgrupper och projekt, t.ex. utvecklingsprojektet för högskoleutbildningen inom social- och hälsovården och arbetet vid utvecklingsforumet för utbildning och forskning inom rehabilitering.
- Undervisnings- och kulturministeriet har inlett arbetet med att bereda en plattform för arbetslivsmöten genom conceptworkshoppar i januari-februari. Plattformen anknyter till den omfattande digitala utvecklingen av högskoleutbildningen och serviceplattformen Virtual Finland. Serviceplattformens modellen, som bygger på tre workshoppar, diskuteras och

utvecklas under våren 2022 tillsammans med högskolorna och intressentgrupperna, med målet att plattformens första skede ska genomföras tekniskt under sommaren 2022.

- Regeringens färdplan för hållbarhet och högskolornas program för hållbar tillväxt är aktuella också i mellangranskningen under avtalsperioden, som äger rum 2022. Genomförandet och rapporteringen om beredningen behandlas mer detaljerat i bilagorna 1 och 2. Ett utkast till programstruktur för mellangranskningarna under avtalsperioden 2021–2024 finns i bilaga 5.

Den parlamentariska FUI-arbetsgruppen, FUI-färdplanen och dess verkställande. Regeringens mål är att öka forsknings- och utvecklingsutgifterna till 4 procent i förhållande till bruttonationalprodukten före 2030. Även den parlamentariska FUI-arbetsgruppen förband sig till detta mål i sin enhälliga rapport i december 2021 ([Statsrådets publikationer 2021:95](#)). I den uppdaterade FUI-färdplanen, som godkändes i december 2021, är målet, utöver att öka FUI-verksamhetens omfattning och kvalitet, att stärka kompetenskluster och ekosystem, öka samarbetet mellan FUI-aktörerna samt diversifiera den offentliga sektorn som drivkraft för och användare av innovationsverksamheten. Färdplanen visar vägen mot hållbar tillväxt och välfärd ([den uppdaterade FUI-färdplanen](#)).

Beredningen av en lag om finansiering av forsknings- och utvecklingsutgifter har inletts som en fortsättning på den parlamentariska FUI-arbetsgruppen. Målet för den arbetsgrupp som tillsatts av finansministeriet är att bereda lagförslaget så att regeringens proposition kan överlämnas till riksdagen senast i september 2022. Detta skulle möjliggöra att lagen kan träda i kraft från och med början av 2023.

En förutsägbar nivå på forskningsanslagen och långsiktiga anslag stöds också av statsrådets projekt ([SRK045: 00/2021](#)) om en finansieringsmodell för verksamhet som finansieras med penningpelsintäkter. Projektgruppen som består av statssekreterare och den parlamentariska uppföljningsgruppen har färdigställt sitt förslag till ny finansieringsmodell och finansieringsnivå för finansieringen av verksamhet som finansieras med penningpelsintäkter. Avsikten är att en regeringsproposition om reformen av finansieringsmodellen ska överlämnas till riksdagen under hösten 2022. Verksamhet enligt den nya finansieringsmodellen inleds den 1 januari 2024.

Utbildningspolitisk redogörelse och högskoleutbildningens tillgänglighet. Statsrådet lämnade en utbildningspolitisk redogörelse till riksdagen i april 2021 och kulturutskottet gav sitt utlåtande om den i december 2021 ([Statsrådets publikationer 2021:24](#)). Kulturutskottet förutsatte i sitt utlåtande att regeringen skyndsamt bereder åtgärder (inkl. startplatser, bättre genomströmningsgrad, en kanal för öppen högskoleutbildning, tillgänglighet) för att säkerställa att minst hälften av varje årsklass avlägger en examen på högre nivå. Dessutom har utskottet fäst vikt vid utbildningens tillgänglighet och vid att lösa problemet med matchning av experter. Utskottet förutsätter dessutom att fostrings- och undervisningsbranschens attraktionskraft och förmåga att hålla kvar personal stärks samt att utbildningen på området utvecklas. Utskottet ägnar också uppmärksamhet åt verkställandet av de åtgärder som lagts fram av den parlamentariska FUI-arbetsgruppen och i FUI-färdplanen och förutsätter en parlamentariskt utarbetad plan för att säkerställa att finansieringsandelen för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet höjs till fyra procent av bruttonationalprodukten.

- En handlingsplan för den utbildningspolitiska redogörelsen utarbetas våren 2022.

Högskoleutbildningens tillgänglighet. Utredningsperson Tapio Kosunen plan för en tillgänglig högskoleutbildning och högskola ([Undervisnings- och kulturministeriets publikationer 2021:35](#)) publicerades i juni 2021. I rapporteringsanvisningen för högskolorna 2021 konstaterades att målet är att högskolorna ska göra upp egna tillgänglighetsplaner under 2022 utifrån de gemensamma riktlinjerna. Ministeriet preciserar den tidigare anvisningen enligt följande:

- Högskolorna ska under 2022 göra upp egna tillgänglighetsplaner som på bred front involverar högskolegemenskapen. Förslagen i utredningen ska beaktas i planerna och genomförandet ska följas upp. Varje högskola uppdaterar sin plan för följande avtalsperiod.
- Högskolans tillgänglighetsplan ska innehålla 1) en utredning om högskolans tillgänglighet och 2) mätbara mål och genomförbara åtgärder för att främja tillgängligheten 2022–2024. I planen ska särskild vikt fästas vid antagningen av studerande och ordnandet av undervisningen (inkl. skäliga anpassningar, individuella studiearrangemang och tillgänglighet), studie- och karriärvägledningen (inkl. behovsprövat stöd) samt förebyggandet och undanröjandet av alla former av trakasserier och diskriminering i högskolegemenskapen.

Framtidsöversikt. Framtidsöversikterna bereds en gång under valperioden och beredningen har inletts vid ministerierna. Ministeriernas framtidsöversikter bereds som tjänstemannaarbete under ledning av ministeriets kanslichef under våren 2022. Framtidsöversiktens mål är att ta fram läges- och utvecklingsbedömningar om samhällsläget och om frågor som kräver politiskt beslutsfattande för partierna och nästa regering som grund för samhällsdebatten och regeringsförhandlingarna. I arbetet utnyttjas den analys som regeringen gjort för framtidsöversikten. Ministeriernas gemensamma framtidsöversikt publiceras i månadsskiftet maj-juni. Kanslichefernas gemensamma huvudbudskap till den nya regeringen, som baserar sig på framtidsöversikterna, offentliggörs i början av 2023.

Kolneutralitet. Vid seminariet för högskolornas och vetenskapsinstitutens ledning i Kuopio ordnades den 1 december 2021 en diskussion i smågrupper under temat Hållbarhet och klimatgärningar för att göra högskolorna attraktiva. Man diskuterade på bred front högskolornas betydelse för att öka kunskapen om hållbarhet och klimat samt för att utveckla nya lösningar. Dessutom studerade man bland annat principerna för beräkning av utsläpp enligt modellen The Greenhouse Gas Protocol.

- Undervisnings- och kulturministeriet stöder Unifis och Arenes arbete med att utveckla koldioxidberäkningen. Undervisnings- och kulturministeriet föreslår att Unifi och Arene kommer överens om fortsatta steg, mål och tidtabell för utvecklingsarbetet med beaktande av målet i regeringsprogrammet och regeringens färdplan för hållbarhet att Finland ska vara kolneutralt senast 2035 och kolnegativt strax därefter. Målet för samarbetet mellan högskolorna bör vara att man före utgången av november 2022 tagit fram stegmärken för gemensamma beräkningsprinciper baserade på forskningsdata, stegmärken för beräkningens omfattning och redovisningsduglighet samt stegmärken för utvärdering och/eller auditering av beräkningsprocesserna.

Projekt för utveckling av utlänningslagstiftningen och tillståndsförfarandena. Målet i högskolornas program för hållbar tillväxt att öka antalet utländska studerande stöds av reformen av lagstiftningen, som syftar till att göra utländska studerandes inresa smidigare och sysselsätta och integrera dem i Finland. I och med de lagändringar som träder i kraft i början av april 2022 beviljas utländska högskolestuderande uppehållstillstånd för hela studietiden. Dessutom ändras tillståndet från tillfälligt till kontinuerligt. Tillståndet att söka arbete efter avlagd examen förlängs till två år. Våren 2022 bereds under inrikesministeriets ledning en utvidgning av det långvariga visumet (D-visumet) till att omfatta studerande och forskare samt deras familjemedlemmar. Avsikten är att en regeringsproposition om detta ska överlämnas till riksdagen under vårsessionen 2022.

EU:s finansieringsinstrument och program. Kommissionen gav den 14 oktober 2021 sin utvärdering av Finlands plan för återhämtning och resiliens, som är den nationella planen för utnyttjandet av finansieringen från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF). I denna ingår, utifrån vad som tidigare varit känt, tilläggsresurser av engångsnatur även för högskolor och verksamhet som stöder högskolorna, såsom att öka antalet startplatser inom högskoleutbildningen, stärka digitaliseringen av högskoleutbildningen och det kontinuerliga lärandet, stärka forskningsinfrastrukturen och påskynda nyckelbranscherna samt utveckla infrastrukturen som stöder experters inflyttning. Finlands slutliga finansieringsbelopp klarnar i juli 2022.

- Strukturfondsprogrammet för 2021–2027 innehåller möjligheter till projektfinansiering för högskolorna bland annat för utveckling av FUI-samarbetsmodeller, utnyttjande av digitalisering och åtgärder för kontinuerligt lärande.

Behovet av att fördjupa det europeiska högskolesamarbetet framhävs av kommissionens förslag till rådets rekommendationer gällande att bygga upp det europeiska högskolesamarbetet ([Proposal for a Council Recommendation on building Bridges for effective European higher education cooperation](#)) och meddelandet om en europeisk högskolestrategi ([Commission Communication on a European strategy for universities](#)), som publicerades i januari 2022. Åtgärderna främjas också med befintliga europeiska finansieringsinstrument. En del av förslagen hör i högre grad till det nationella beslutsfattandet.

De europeiska universiteten har en viktig roll i genomförandet av högskolestrategin. Nya fokusområden för Erasmus +-programmets programperiod 2021–2027 är nationella inklusionsplaner, individuellt utbyte för vuxenstuderande samt etablering av nya initiativ. Genomförandet av programmet Horisont Europa 2021–2027 inleds fullt ut 2022, liksom verkställandet av det nya europeiska forskningsområdet. Undervisnings- och kulturministeriet uppmuntrar högskolorna att aktivt delta i det europeiska samarbetet och att i större utsträckning än i nuläget utnyttja även finansieringskällor utanför Europa.

I bilagorna 1–5 beskrivs undervisnings- och kulturministeriets styrningspraxis under avtalsperioden 2021–2024 och innehållet i mellangranskningen 2022 i närmare detalj. Dessutom ges anvisningar om rapporteringen av högskolornas verksamhet 2022.

Överdirektör

Atte Jääskeläinen

Undervisningsråd

Jorma Karhu

Bilagor	Bilaga 1 Undervisnings- och kulturministeriets styrningspraxis under avtalsperioden 2021–2024 och mellangranskningen under avtalsperioden, som genomförs 2022
	Bilaga 2 Anvisningar för högskolornas verksamhetsrapportering 2022
	Bilaga 3 Årsklocka 2022 för indikatorerna i yrkeshögskolornas finansieringsmodell
	Bilaga 4 Årsklocka 2022 för indikatorerna i universitetens finansieringsmodell
	Bilaga 5 Utkast till programstruktur för mellangranskningarna under avtalsperioden 2021–2024

Sändlista	Universiteten Yrkeshögskolorna
-----------	-----------------------------------

För kännedom	Finlands Akademi Finlands studentkårers förbund (FSF) rf Finlands studerandekårers förbund - SAMOK rf Nationella centret för utbildningsutvärdering Rådet för yrkeshögskolornas rektorer Arene rf Finlands universitet UNIFI rf Statssekreterare Tuomo Puumala Specialmedarbetare Jirka Hakala Specialmedarbetare Antti Varis Specialmedarbetare Klaara Tapper Kanslichef Anita Lehikoinen UKM/Högskole- och forskningspolitiska avdelningen
--------------	---

VN/4609/2022-OKM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

KARHU JORMA 91160036A

2022-03-07

Jääskeläinen Atte 91238412K

2022-03-07

Undervisnings- och kulturministeriets styrningspraxis under avtalsperioden 2021–2024 och mellangranskningen under avtalsperioden, som genomförs 2022

Styrningspraxisen för högskolorna stärker universitetens och yrkeshögskolornas (högskolornas) dynamiska utveckling inom utbildning, forskning och innovationsverksamhet. Undervisnings- och kulturministeriet ansvarar för sitt förvaltningsområde, och därmed även för styrningen av och tillsynen över yrkeshögskolorna och universiteten. Genom styrningen fördjupas den strategiska dialogen mellan ministeriet och högskolorna med betoning på högskolornas autonomi och samhällsansvar. Samtidigt främjas samarbetet mellan högskolorna och växelverkan med intressentgrupperna.

Avtalsförhandlingarna mellan undervisnings- och kulturministeriet och högskolorna för perioden 2021–2024 fördes 2020. Under förhandlingarna kom parterna överens om mål, högskolespecifika åtgärder, styrkor i forskningen och verksamheten, examensmål och anslag. Inom ramen för de högskolespecifika åtgärderna avtalades om åtgärder för att främja respektive högskolas strategi och riktlinjerna för statsrådets högskole- och vetenskapspolitik.

Undervisnings- och kulturministeriet fortsätter den öppna dialogen med högskolorna och deras intressentgrupper om behovet av att utveckla styrningen av högskolorna och finansieringssystemet.

Finansieringsmodell. De lagändringar som reformerade finansieringen av yrkeshögskolorna och universiteten tillämpades första gången när staten beviljade finansiering för 2021. Före hösten 2022 bedöms behovet av att inleda beredning av en reform av styrningen och finansieringsmodellerna för nästa avtalsperiod, i synnerhet utifrån de utvecklingsområden inom högskoleutbildningen som identifierats i programmet för hållbar tillväxt.

Responsförfarandet. Som en del av undervisnings- och kulturministeriets styrning tar ministeriet med jämna mellanrum fram översikter över högskoleväsendet och ger högskolorna individuell respons i samband med avtalsförhandlingarna och mellangranskningen under avtalsperioden. I [informationstjänsten Vipunen](#) har högskolorna tillgång till ett detaljerat statistiskt material och positioneringsindikatorer som uppdateras varje år. Utöver Finlands Akademis öppna datalager kan högskolorna begära tillgång till Akademin's informationsmaterial om en mer detaljerad profilering och starka områden/tillväxtområden. Statistiken används också i uppföljningen av utfallet för högskolornas avtalsmål.

Mellangranskning under avtalsperioden. Som en del av styrprocessen genomför undervisnings- och kulturministeriet mellangranskningar under 2022. Mellangranskningarna genomförs på plats i respektive högskola, om det är möjligt med tanke på coronaläget. För högskolekoncernernas del föreslås en gemensam mellangranskning av högskolorna, men om högskolorna så önskar kan envar högskola också granskas separat.

Mellangranskningen handlar inte om att utvärdera högskolans verksamhet, utan om att fortsätta den ömsesidiga strategiska dialogen. Målet är att öka ministeriets förståelse för de särskilda utmaningarna och utvecklingsriktningen i högskolan och dess verksamhetsområde, säkerställa framstegen i de högskole- och vetenskapspolitiska målen samt stödja ledningen i den strategiska utvecklingen av högskolan.

Referensramen för mellangranskningen är de fem strategiska mål som härletts ur färdplanen för hållbarhet och programmet för hållbar tillväxt:

- *Högklassig högskoleutbildning ökar kompetensen och utbudet av kompetent arbetskraft (I höjning av andelen unga med högskoleutbildning till 50 procent)*
- *Kontinuerligt lärande stöder förnyelsen av kompetensen och arbetslivet (I högskolorna deltar i den systemiska förändringen av det kontinuerliga lärandet med ett starkt utbud)*
- *Antalet internationella experter vid högskolorna och på arbetsmarknaden ökar (I antagningen av utländska studerande höjs till 15 000 och sysselsättningen höjs till 75 procent)*
- *Forskningen stöder kompetens, bildning, välfärd och hållbar tillväxt (I FUI-intensiteten ökas och målet om ökning av forskningsfinansieringen till 4 i förhållande till BNP uppnås senast 2030)*
- *Digitaliseringen förbättrar högskoleutbildningens och forskningens kvalitet och gör användningen av resurserna ändamålsenligare (I ett konsekvent genomförande av högskolornas gemensamma division)*

Med referensramen som grund granskas framstegen mot högskolesektorns centrala strategiska mål, genomförandet av den systemiska förändringen i högskolesektorn och eventuella behov av att omvärdera och ompositionera sig i högskolornas värdebildning. Dessutom önskar ministeriet input från högskolorna för beredningen av nästa avtalsperiod. Mellangranskningens fokusområden kan variera mellan högskolorna.

Vid mellangranskningen diskuteras högskolornas behov av tilläggsfinansiering utifrån framstegen i de centrala utvecklingsåtgärderna, men eventuella finansieringsbeslut fattas först efter att mellangranskningarna har genomförts. Avsikten är inte att rapportera skriftligt om diskussionerna och slutsatserna från mellangranskningarna, men de allmänna observationerna tas upp på seminariet för högskolornas och vetenskapsinstitutionernas ledning.

Utöver högskolornas ledning önskar ministeriet möjlighet att diskutera mer omfattande också med högskolesamfundet och viktiga intressentgrupper. Målet är att öka kunskapen om förändringarna i högskolefältets verksamhetsmiljö. Samtidigt skulle samfundets medlemmar ha möjlighet att framföra idéer om hur ministeriet kan främja personalens och studerandenas välbefinnande.

I samband med vissa mellangranskningar bereder högskolorna i regionen gemensamt möten med intressentgrupper. Syftet är att för alla högskolor sammantaget diskutera högskolornas regionala effektivitet och förväntningarna på högskolorna när det gäller att svara på de regionala arbetskrafts- och kompetensbehoven och främja FUI-verksamheten. I denna helhet granskas inga enskilda högskolors verksamhet. I de högskolespecifika förslagen till tidtabeller framför ministeriet vid vilken mellangranskning detta skulle äga rum och vilka regionala behov som skulle lyftas fram. På så sätt har högskolorna i regionen möjlighet att tillsammans komma överens om att bjuda in relevanta aktörer.

Som stöd för mellangranskningen av högskolorna ber ministeriet under juni månad 2022 landskapsförbunden att meddela de synpunkter och bedömningar som kommit fram i diskussioner med landskapets högskolor beträffande de utvecklingsåtgärder som högskolorna borde vidta för att möta de regionala arbetskrafts- och kompetensbehoven och främja FUI-verksamheten med beaktande av tyngdpunkterna i landskapsstrategin. Som en del av de skriftliga utlåtandena ombeds landskapen lämna uppgifter om den finansiering som beviljas och planeras av landskapen för ovan nämnda regionala utvecklingsåtgärder.

Seminarier. Ministeriet har beredskap att delta i eller ordna diskussioner om aktuella, strategiskt viktiga ärenden med högskolornas styrelseordförande eller rektorer. Högskole- och forskningspolitiska avdelningen ordnar ett lunchmöte i juni för högskolornas styrelseordförande, där högskolornas värdebildning och förberedelser inför mellangranskningen under avtalsperioden står i centrum. Om coronasituationen tillåter hålls ett vårseminarium för högskolornas och

vetenskapsinstitutens ledning 7/8 april 2022 som hybridgenomförande i Vanda vid yrkeshögskolan Laurea och ett höstseminarium i Tammerfors 8–9.12.2022.

Ministeriet bereder i samarbete med högskolorna och intressentgrupperna i synnerhet de åtgärder som de högskole- och vetenskapspolitiska målen i regeringsprogrammet samt högskolornas program för hållbar tillväxt och FUI-färdplanen förutsätter. Dessutom uppdateras riktlinjerna för främjande av internationalisering i samarbete med högskolorna och vetenskapssamfundet. De centrala åtgärderna och beredningen av dem tas upp vid mellangranskningen under avtalsperioden, på möten för högskolans strategiska och operativa ledning, på branschspecifika möten och på temaspecifika seminarier. Ministeriet har inlett en vidareutveckling av formerna för växelverkan. I det här arbetet kommer man att be högskolorna om respons och utvecklingsidéer.

Finansieringsbeslut. Undervisnings- och kulturministeriet fattar finansieringsbeslut för de mellanliggande åren under högskolornas avtalsperiod enligt gällande finansieringsbestämmelser och på basis av avtalet för perioden 2021–2024. Under mellanåren ingås inget separat avtal, om det inte finns ett särskilt behov av det. Finansieringens baskalkyl uppdateras med de senaste statistikuppgifterna och finansieringen jämte nödvändiga specifikationer antecknas i det finansieringsbeslut som ministeriet fattar vid årsskiftet. Högskolorna får också en mer detaljerad beskrivning av hur basfinansieringen utformas. Preliminär information om finansieringen för följande år lämnas årligen i juni till högskolorna när basuppgifterna om indikatorerna för finansieringsmodellen har färdigställts, och vid behov efter att regeringen i början av hösten lämnat sin budgetproposition för följande år till riksdagen.

Av den strategifinansiering som stöder högskolornas strategi och reform har drygt 15 miljoner euro för 2022 och knappt 10 miljoner euro per år för 2022–2024 inte fördelats på universiteten och cirka 2,7 miljoner euro per år för 2022–2024 har inte fördelats på yrkeshögskolorna. Högskolorna får separata anvisningar, ifall det för allokeringen av finansieringen krävs ett förslag till utvecklingsåtgärder utöver den begärda rapporteringen och informationen från mellangranskningen.

Finansieringsbehoven för extra startplatser 2022 som beslutades i december 2021 beaktas i huvudsak i statens finansieringsbeslut 2022–2024 och delvis under 2022 genom separata beslut. Detaljerna förklaras närmare i det högskolespecifika beslutet om statsfinansiering 2022. Ministeriet ser under 2022 efter i Studieinfo att dessa och de tidigare beslutade ökningarna av startplatserna för att höja utbildnings- och kompetensnivån har genomförts som planerat per utbildningsområde. Vid behov minskas de årliga finansieringsposterna så att de motsvarar ökningarna per utbildningsområde på motsvarande sätt som i statens finansieringsbeslut 2022.

Anvisningar för högskolornas verksamhetsrapportering 2022

Ministeriet säkerställer under avtalsperioden att högskolorna har inlett de avtalsenliga åtgärderna eller gjort framsteg i dem. I eventuella problemsituationer för ministeriet en preciserande diskussion med högskolan i samband med mellangranskningen för att justera nivån på den tidigare beslutade strategifinansieringen.

Högskolorna ombeds senast **den 20 maj 2022** lämna ministeriet en koncis rapportering i rapporteringsunderlaget i KOTA om framstegen i målen för avtalsperioden 2021–2024 och de centrala åtgärderna för genomförandet av högskolans strategi, samt annat material som är ändamålsenligt med tanke på uppföljningen och utvärderingen av genomförandet av strategin. Då de centrala åtgärderna för att genomföra strategin inleds, ombeds högskolorna, med beaktande av mellangranskningens referensram, lyfta fram de tre viktigaste åtgärderna för att stärka högskolans effektivitet där man särskilt har lyckats och på motsvarande sätt de tre viktigaste åtgärderna där ytterligare insatser ännu krävs. Högskolan motiverar också eventuella avvikelser i genomförandet av de överenskomna målen eller i tidsinpassningen av åtgärderna. Högskolornas tillgänglighetsplaner skickas till ministeriet **före utgången av 2022**.

De åtgärder som inletts inom ramen för högskolornas strategibaserade programfinansiering är viktiga för genomförandet av visionen för högskoleutbildningen och forskningen 2030 i regeringsprogrammet. De stöder även målen, enligt vilka Finland bär sitt globala ansvar och är en internationellt attraktiv plats för arbete, studier, forskning och investeringar. Det är viktigt att ministeriet förvissas om att programmen fortskrider ändamålsenligt. Utöver den ovannämnda utfallsrapporten om målen får ministeriet under våren 2022 information om främjandet av högskolornas internationalisering och den utbildningsrelaterade invandringen och integrationen (TalentBoost) via pilotspecifika kliniker och en gemensam klinik för pilotnätverk. Utöver slutrapporten rapporterar koordinationshögskolorna till undervisnings- och kulturministeriet om utvecklingen av högskolornas digitala servicemiljö genom att redogöra för projektets avancemang och ekonomiska situation i enlighet med finansieringsbesluten.

Undervisnings- och kulturministeriet ska på förhand informeras om de reformer som kommer att genomföras under respektive år och som har betydande personalkonsekvenser. Ministeriet ska även underrättas om förändringar i högskolornas ledning (styrelseordförande och rektorer). Yrkeshögskolorna ska dessutom underrätta undervisnings- och kulturministeriet om planerade och genomförda ändringar i ägarbasen.

Universiteten ombeds skicka undervisnings- och kulturministeriet sina bokslutshandlingar omedelbart efter att de fastställts.

Universitetets ansökan om medelanskaffning som berättigar till statlig motfinansiering ska lämnas till undervisnings- och kulturministeriet **senast den 19 augusti 2022**. De uppgifter som krävs i ansökan har fastställts i ministeriets anvisning (Undervisnings- och kulturministeriets anvisning för kapitalisering av universiteten samt praxis och villkor för motfinansieringsduglig medelanskaffning 2020–2022, 12.6.2020 VN/14645/2020).

Allt material skickas elektroniskt till ministeriet i **datasystemet KOTA**, med undantag av universitetens material om medelanskaffning, som lämnas till ministeriets registratorskontor. För att påskynda behandlingen av statens motfinansiering ombeds universiteten även skicka ett sammandrag i excelformat av donationerna per e-post till undervisningsrådet Jorma Karhu (fornamn.efternamn@gov.fi). En sammanställning av de åtgärder som stöder strategin och som ingår i högskolornas avtal, samt rapporter om hur avtalsmålen har uppnåtts, finns offentligt tillgängliga på undervisnings- och kulturministeriets webbplats.

Högskolorna lämnar in de statistikuppgifter som undervisnings- och kulturministeriet förutsätter för 2021 i enlighet med separata anvisningar (Undervisnings- och kulturministeriets brev 20.12.2021 VN/33127/2021 och VN/33417/2021). Syftet med koduppsättningen för högskolornas ekonomiförvaltning är att säkerställa att de uppgifter som beskriver högskolornas ekonomi är jämförbara och att förfaringssätten i högskolornas bokslutspraxis är enhetliga.

Målet är att hålla mellangranskningarna av högskolorna 5.9–2.12.2022. Högskolorna får under mars månad ett förslag till tidtabell för mellangranskningen av respektive högskola. Då ges också anvisningar om hur man slår fast den föreslagna tiden eller kommer överens om en ersättande tidpunkt, om den kontaktperson som ska anges för organiseringen av mellangranskningen samt om anmälan av högskolans representanter i mellangranskningen. Det slutliga programmet och mellangranskningens detaljer avtalas separat med varje högskola senast en månad före mellangranskningen med beaktande av coronasituationen och trafikförbindelserna.

Mer information ges vid behov av:

- undervisningsråd Jorma Karhu (särskilt universitet), tfn 0295 3 30139 (fornamn.efternamn@gov.fi) och undervisningsråd Ulla Mäkeläinen (särskilt yrkeshögskolor) tfn 0295 3 30223 (fornamn.efternamn@gov.fi)
- undervisningsråd Jukka Haapamäki tfn 0295 3 3008 (fornamn.efternamn@gov.fi) och undervisningsråd Kaisu Piironen tfn 0295 3 30359 (fornamn.efternamn@gov.fi) (tekniska frågor om datasystemet KOTA och datalagret Vipunen)

Årsklocka 2022 för indikatorerna i yrkeshögskolornas finansieringsmodell

Beräkningsprinciperna för yrkeshögskolornas basfinansiering redogörs för i undervisnings- och kulturministeriets förordning 117/2019 (punkt 3 i bilagan ändrad genom 1130/2020). Kriterierna beskriver yrkeshögskolornas utbildnings- och forsknings- samt utvecklings- och innovationsverksamhet. Informationen grundar sig på uppgifter som Statistikcentralen och undervisnings- och kulturministeriet samlat in från yrkeshögskolorna. En del av de uppgifter UKM samlat in har tagits direkt ur högskolornas gemensamma datalager Virta.

Databerikning och import till Vipunen

Uppgifter som ursprungligen kommer från yrkeshögskolorna berikas under datainsamlingsprocessen i fråga om vissa av finansieringsmodellens indikatorer. Statistikcentralen berikar examensdata med sysselsättningsdata för dem som avlagt examen. CSC beräknar antalet examina som avlagts inom målsatt tid i datalagret Virta. Det närmare datainnehållet i indikatorerna beskrivs årligen i bilagan till anvisningarna för datainsamlingen som skickas till yrkeshögskolorna.

När datainsamlingarna är klara kan yrkeshögskolorna se alla indikatoruppgifter som används i finansieringsmodellen direkt i statistiktjänsten Vipunen.

Användning av data vid beräkningen av basfinansiering

Indikatoruppgifter från de tre senaste tillgängliga statistikåren används vid beräkningen av finansieringen i enlighet med förordningen om finansieringsmodellen. Finansieringen beräknas enligt uppgifterna för de tre senaste åren som är tillgängliga i juni. För andra uppgifter gäller uppgifterna från de tre senaste kalenderåren, dvs. finansieringen för 2022 påverkas av uppgifterna för statistikåren 2019–2020, med undantag av sysselsättningsuppgifterna, där uppgifterna för statistikåren 2018–2019 påverkar finansieringen för 2023 på grund av processerna för sammanställningen av informationen.

Process för kontroll av uppgifterna

Indikatorerna bakom finansieringskriteriet för basfinansieringen uppdateras enligt tidsplanen nedan i rapporterna i Vipunen. Dessutom sammanställs uppgifterna i maj i Extra-Vipunen ([rahoitusmallikoonti](#)) i ett samlingsdokument för finansieringsmodellens indikatorer. Om uppgifterna innehåller fel ska de rapporteras till adressen kaisu-maria.piiroinen@gov.fi. Yrkeshögskolorna förväntas också bekräfta via e-post att finansieringsmodellens indikatorer är korrekta. **Bekräftelsen ska skickas senast den 14 juni 2022.** Korrigeringar som meddelats efter detta beaktas inte för någon av indikatorerna i beräkningen för det aktuella året, men korrigeringarna påverkar beräkningarna för de två följande åren.

Tidsplan för finansieringsmodellens indikatorer 2022

Beräkningsindikatorerna för finansieringsandelen för utbildningen:

1. Antalet yrkeshögskoleexamina som avlagts vid yrkeshögskola med beaktande av den målsatta tiden
 - april 2022
2. Antalet studerande som under kalenderåret avlagt studiehelheten yrkespedagogisk lärarutbildning inom den yrkespedagogiska lärarutbildningen
 - april 2022
3. Det sammanräknade antalet studiepoäng som avlagts i den öppna yrkeshögskoleundervisningen, som fristående studier, i den förberedande utbildningen för invandrare och i specialiseringsutbildning
 - mars 2022
4. Det sammanräknade antalet studiepoäng som avlagts vid yrkeshögskola under kalenderåret på basis av samarbetsavtal mellan högskolor
 - mars 2022
5. Yrkeshögskolornas poängsumma för svaren i den riksomfattande enkäten för studeranderespons
 - februari 2022
6. Antalet sysselsatta i Finland som avlagt yrkeshögskoleexamen vid yrkeshögskola
 - maj 2022
7. Poängsumman för svaren i den riksomfattande enkäten för karriäruppföljning
 - februari 2022

Beräkningsindikatorerna för finansieringsandelen för forskning:

1. Antalet publikationer, offentliga produktioner inom konst och konstindustri, audiovisuella material samt data- och kommunikationstekniska program
 - april 2022
2. Antalet högre yrkeshögskoleexamina som avlagts vid yrkeshögskola under kalenderåret;
 - februari 2022
3. Extern finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet
 - april 2022

Årsklocka 2022 för indikatorerna i universitetens finansieringsmodell

Beräkningsprinciperna för universitetens basfinansiering redogörs för i undervisnings- och kulturministeriets förordning 119/2019 (1 § och bilagan ändrad genom 1129/2020). De kriterier som tillämpas beskriver universitetens utbildnings- och forskningsverksamhet. Informationen grundar sig på uppgifter som Statistikcentralen och undervisnings- och kulturministeriet samlat in från universiteten. En del av de uppgifter UKM samlat in har tagits direkt ur högskolornas gemensamma datalager Virta.

Databerikning och import till Vipunen

Uppgifter som ursprungligen kommer från universiteten berikas under datainsamlingsprocessen i fråga om vissa av finansieringsmodellens indikatorer. Statistikcentralen berikar examensdata med sysselsättningsdata för dem som avlagt examen. Med hjälp av Vetenskapliga samfundens delegations nivåindelning Publikationsforum berikar undervisnings- och kulturministeriet publikationsuppgifterna med nivån på det forum där publikationen har publicerats. CSC beräknar antalet examina som avlagts inom målsatt tid i datalagret Virta. Det närmare datainnehållet i indikatorerna beskrivs årligen i bilagan till anvisningarna för datainsamlingen som skickas till universiteten.

När datainsamlingarna är klara kan universiteten se alla indikatoruppgifter som används i finansieringsmodellen direkt i statistiktjänsten Vipunen.

Användning av data vid beräkningen av basfinansiering

Indikatoruppgifter från de tre senaste tillgängliga statistikåren används vid beräkningen av finansieringen i enlighet med förordningen om finansieringsmodellen. Finansieringen beräknas enligt uppgifterna för de tre senaste åren som är tillgängliga i juni. För andra uppgifter gäller uppgifterna från de tre senaste kalenderåren, dvs. finansieringen för 2023 påverkas av uppgifterna för statistikåren 2019–2020, med undantag av sysselsättningsuppgifterna, där uppgifterna för statistikåren 2018–2019 påverkar finansieringen för 2023 på grund av processerna för sammanställningen av informationen.

Process för kontroll av uppgifterna

Indikatorerna bakom finansieringskriteriet för basfinansieringen uppdateras enligt tidsplanen nedan i rapporterna i Vipunen. Dessutom sammanställs uppgifterna i maj i Extra-Vipunen ([rahoitusmallikoonti](#)) i ett samlingsdokument för finansieringsmodellens indikatorer. Publikationsuppgifterna läggs till i sammanställningen den 8 juni 2022. Om uppgifterna innehåller fel ska de rapporteras till adressen jukka.haapamaki@gov.fi. Universiteten förväntas också bekräfta via e-post att finansieringsmodellens indikatorer är korrekta. **Bekräftelsen ska skickas senast den 14 juni 2022.** Korrigeringar som meddelats efter detta beaktas inte för någon av indikatorerna i beräkningen för det aktuella året, men korrigeringarna påverkar beräkningarna för de två följande åren.

Tidsplan för finansieringsmodellens indikatorer 2022

Beräkningsindikatorerna för finansieringsandelen för utbildningen:

1. Antalet högre högskoleexamina som avlagts vid universitet, med beaktande av den målsatta tiden
 - april 2022
2. Antalet lägre högskoleexamina som avlagts vid universitet, med beaktande av den målsatta tiden
 - april 2022
3. Summan av antalet studiepoäng som avlagts i öppen universitetsundervisning, som fristående studier och i specialiseringsutbildning
 - mars 2022
4. Summan av antalet studiepoäng som avlagts på basis av samarbetsavtal mellan högskolorna
 - mars 2022
5. Universitetens poängsumma för svaren i den riksomfattande enkäten för studeranderespons
 - februari 2022
6. Antalet sysselsatta personer i Finland som avlagt högre högskoleexamen vid universitet
 - maj 2022
7. Poängsumman för svaren i den riksomfattande enkäten för karriäruppföljning
 - april 2022

Beräkningsindikatorerna för finansieringsandelen för forskning:

1. Antalet publikationer viktat med en koefficient enligt datainsamlings- och nivåklass
 - den 8 juni 2022
2. Antalet doktorsexamina som avlagts vid universitet
 - februari 2022
3. Internationell konkurrensutsatt forskningsfinansiering
 - april 2022
4. Inhemsk forskningsfinansiering samt inhemsk och internationell företagsfinansiering
 - april 2022

Utkast till programstruktur för mellangranskningarna under avtalsperioden 2021–2024

Programstruktur

9.30–11.30 **Mellangranskning under avtalsperioden med högskolans ledning**
(styrelseordförande, eventuellt andra styrelseledamöter, kollegiets ordförande, rektorer, en eller flera företrädare för förvaltningen)

För mellangranskningar av högskolekoncerner reserveras en timme mer tid och till följd av detta senareläggs tidtabellen nedan med en timme. Detaljerna i mellangranskningen avtalas separat med varje högskola senast en månad före mellangranskningen.

I bilaga 1 beskrivs målen för mellangranskningen och granskningsramen.

11.40–12.30 **Lunch**

12.40–14.00 **Möte mellan personal och studerande**
(genomförs på det sätt som högskolan önskar)

14.00–15.00 **Möte med intressentgrupper**
(aktörer som inbjudits av högskolorna; stärkande av den regionala kompetensen inkl. TB och ekosystemperspektiv)

I samband med vissa mellangranskningar bereder högskolorna i regionen gemensamt möten med intressentgrupper. Syftet är att för alla högskolor sammantaget diskutera högskolornas regionala effektivitet och förväntningarna på högskolorna när det gäller att svara på de regionala arbetskrafts- och kompetensbehoven och främja FUI-verksamheten. I denna helhet granskas inga enskilda högskolors verksamhet. I de högskolespecifika förslagen till tidtabeller framför ministeriet vid vilken mellangranskning detta skulle äga rum och vilka regionala behov som skulle lyftas fram. På så sätt har högskolorna i regionen möjlighet att tillsammans komma överens om att bjuda in relevanta aktörer.

Målet är att mellangranskningarna hålls under perioden 5.9–2.12.2022 i respektive högskolas lokaler.

Om högskolan vill ordna ett möte med medierna i samband med mellangranskningen, ska detta avtalas på förhand med ministeriet. Deltagarna i mellangranskningen kan använda finska eller svenska enligt önskemål.

Det slutliga programmet avtalas separat med varje högskola senast en månad före besöket. Från ministeriet deltar 4–5 personer i besöken.

Ordförande för mellangranskningarna är överdirektören för högskole- och forskningspolitiska avdelningen eller om denne är förhindrad, överdirektören för ansvarsområdet vid avdelningen.